

KOMUNITNÝ PLÁN ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI VÍGLAŠSKÁ HUTA - KALINKA

na roky 2023 – 2030

**Komunitný plán sociálnych služieb
obce Vígľašská Huta-Kalinka na roky 2023 – 2030**

bol schválený Obecným zastupiteľstvom vo Vígľašskej Hute-Kalinke

dňa .....uznesením č. **xxxx**

a účinnosť nadobúda dňa **xx.xx.2023**

Obsah

Úvod.....	4
1.LEGISLATÍVNE PODMIENKY POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCOU.....	5
1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb.....	5
1.2 Kompetencie obce v zmysle zákona o sociálnych službách.....	6
1.3 Výhody, princípy a podstata komunitného plánovania.....	7
1.4 Komunitný plán sociálnych služieb obce.....	7
1.5 Druhy a formy sociálnych služieb.....	8
2.OBEC VÍGLAŠSKÁ HUTA - KALINKA.....	10
2.1 Poloha Obce Vígľašská Huta-Kalinka.....	10
2.2 História Obce Vígľašská Huta Kalinka.....	11
3.ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU.....	12
3.1 Obyvatelia obce.....	12
3.2 Ekonomická štruktúra obce.....	13
3.3 Sociálna infraštruktúra.....	14
3.4 Bývanie.....	14
3.5 Sociálne služby.....	14
3.6 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb.....	15
3.7 Aktivity obce Vígľašská Huta-Kalinka a iných subjektov na úseku sociálnej starostlivosti (mimo pôsobnosti zákona o sociálnych službách).....	15
3.8 Zdravotníctvo.....	16
3.9 Školstvo.....	16
3.10 Kultúra a šport.....	16
4.Cieľové skupiny komunitného plánu.....	17
4.1 Seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím.....	17
4.2 Nezamestnaní.....	17
4.3 Rodiny s deťmi a mládežou.....	18
4.4 Ohrozené skupiny – osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej róm- skej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením.....	18
5.Analýza potrieb obyvateľov obce.....	18
5.1 SWOT analýza poskytovania sociálnych služieb.....	19
6.VÍZIA A CIELE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	20
6.1 Nezamestnaní občania obce.....	20
6.2 Vybudovanie cyklotrasy.....	20
6.3 Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí.....	21
7.Zásady plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.....	21
8.....MONITOROVANIE, HODNOTENIE A AKTUALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	21
9.ZDROJE POUŽITÉ PRI SPRACOVANÍ KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	22

Úvod

Potrebuje Obec Vígľašská Huta-Kalinka dokument – komunitný plán rozvoja sociálnych služieb? Okrem zjavnej ekonomickej výhody, ktorou je čerpanie príspevkov na sociálne služby od verejnej a štátnej správy je pozitívnou skutočnosťou aj vytipovanie cieľových skupín sociálnej práce - občanov, ktorí môžu požadovať od pracovníkov obce spoluprácu pri zabezpečovaní sociálnych služieb. Najmä tých, ktoré má každá obec v originálnej kompetencii. Každý občan má právo na prístup k sociálnym službám tak, ako sú uvedené v zákone o sociálnych službách a v prvej kapitole tohto komunitného plánu.

Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb bol do zákona o sociálnych službách zapracovaný už od prijatia zákona o sociálnych službách č. 448/2008 Z.z. v znení neskorších predpisov v roku 2008. Potreba jeho vytvorenia sa zvýraznila najmä po zmene legislatívnych podmienok pre získanie štátneho príspevku na zriadenie a poskytovanie sociálnych služieb občanom, ktorý predstavuje jeden pilier financovania sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb je vypracovaný v súlade s požiadavkami zákona o sociálnych službách a tiež s ohľadom na národné priority rozvoja sociálnych služieb, berúc do úvahy miestne podmienky, potreby a špecifiká. Jeho základnou ideou je komunitný rozvoj, skvalitnenie a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb, resp. doplnenie chýbajúcich sociálnych služieb na základe požiadaviek a záujmu občanov obce.

Veríme, že naša práca a tento komunitný plán budú na prospech občanov obce.

1. LEGISLATÍVNE PODMIENKY POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCOU

1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

Sociálne služby sa poskytujú v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách), ktorý upravuje podmienky, postupy a formy poskytovania sociálnych služieb ako aj povinnosti poskytovateľov. Jeho cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Za nepriaznivú sociálnu situáciu sa považuje ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z dôvodu, že:

- osoba nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- je ohrozený jej vývoj v dôsledku jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku,
- osoba je ťažko zdravotne postihnutá alebo má nepriaznivý zdravotný stav,
- osoba dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- osoba vykonáva opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- osoba je ohrozená správaním iných fyzických osôb alebo sa stala obeťou správania iných fyzických osôb,
- osoba zotrúva v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- stratila bývanie alebo je ohrozená stratou bývania.

Sociálne služby podľa tohto zákona sa poskytujú prostredníctvom odborných, obslužných a ďalších činností, ktoré je poskytovateľ povinný poskytnúť alebo zabezpečiť v prípade, že tieto činnosti sú taxatívne vymedzené. Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- **sociálne služby krízovej intervencie** (terénna sociálna služba krízovej intervencie; poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach – nocľaháreň, útulok, domov na polceste, nízkoprahové denné centrum, integračné centrum, komunitné centrum, zariadenie núdzového bývania; nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu),
- **sociálne služby na podporu rodiny s deťmi** (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti, služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, služba včasnej intervencie),
- **sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku** (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, domáca opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie tlmočnickej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
- **sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií** (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
- **podporné služby** (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovnických práv

a povinností, denné centrum, podpora samostatného bývania, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Zákon o sociálnych službách v § 80 upravuje pôsobnosť obce pri poskytovaní sociálnych služieb. Okrem koncepčnej, rozhodovacej, posudkovej, poradenskej, kontrolnej, registračnej, evidenčnej, štatistickej, finančnej činnosti a terénnej sociálnej práce je v pôsobnosti obce poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie:

- sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
- nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
- opatrovateľskej služby,
- prepravnej služby,
- odľahčovacej služby,
- pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- terénnej sociálnej služby krízovej intervencie

a zriaďovať a zakladať nasledovné zariadenia sociálnych služieb:

- nocľaháreň,
- nízkoprahové denné centrum,
- zariadenie pre seniorov,
- zariadenie opatrovateľskej služby,
- denný stacionár.

Obec môže zriaďovať aj iné zariadenia a poskytovať alebo zabezpečovať aj iné druhy sociálnej služby, príp. môže sociálne služby účelne a vhodne spájať. Zákon o sociálnych službách zaručuje právo fyzickej osoby na poskytnutie sociálnej služby alebo zabezpečenie jej poskytnutia a právo výberu poskytovateľa, za splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom a ďalšie práva pri poskytovaní sociálnych služieb. Poskytovateľmi sociálnych služieb sú v súlade so zákonom obce, právnické osoby zriadené alebo založené obcou alebo samosprávnym krajom (verejní poskytovatelia sociálnych služieb) a iné právnické alebo fyzické osoby (neverejní poskytovatelia sociálnych služieb). Sociálne služby môže poskytovať len poskytovateľ zapísaný do registra poskytovateľov sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnej služby (tzv. štandardy kvality). Poskytovateľ je povinný napríklad vypracovať individuálny rozvojový plán klienta, dodržiavať maximálny počet klientov na jedného zamestnanca a za účelom zvýšenia profesionality práce vypracovať a uskutočňovať program supervízie.

1.2 Kompetencie obce v zmysle zákona o sociálnych službách

Kompetencie obcí sú stanovené v § 80 zákona o sociálnych službách a sú pre obec záväzné. Obec:

- a) Vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.
- b) Utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja.
- c) Je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu:
  - v zariadení pre seniorov,
  - v zariadení opatrovateľskej služby,
  - v dennom stacionári,
  - v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
  - v odkázanosti na prepravnú službu,
  - a ďalšie.

- d) Vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu.
- e) Poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
  - sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre,
  - sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
  - opatrovateľskej služby,
  - prepravnej služby,
  - odľahčovacej služby.
- f) Poskytuje základné sociálne poradenstvo.
- g) Môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa §12.
- h) Uzatvára zmluvu:
  - poskytovaní sociálnej služby,
  - poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby,
  - uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec alebo iný vyšší územný celok.

1.3 Výhody, princípy a podstata komunitného plánovania

Hlavnou výhodou komunitného plánovania je skutočnosť, že sú doňho zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (zadávatelia, poskytovatelia, prijímatelia). To nielenže napomáha zvyšovať kvalitu plánovania a poskytovania sociálnych služieb, ale taktiež výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, a to nielen v procese plánovania, ale aj v rozhodovacom procese, prípadne v spôsobe ich zabezpečovania. Komunitný plán sociálnych služieb ako výsledok komunitného plánovania zabezpečuje, aby sociálne služby zodpovedali miestnym potrebám a reagovali na miestne špecifiká. Komunitný plán sociálnych služieb obce Vígľašská Huta-Kalinka 2023 – 2030.

Najdôležitejšie **princípy** komunitného plánovania sú:

- princíp triády, predstavujúci spoluprácu zadávateľov, poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb a rovnako princíp dohody, ktorý je charakterizovaný výsledným plánom,
- princíp rovnosti, ktorý zaručuje každému právo zaujímať sa o veci verejné; každý občan má právo slobodne sa vyjadriť a zároveň nikto nesmie byť vylúčený a diskriminovaný,
- princíp skutočných potrieb, čo charakterizuje analýza popisujúca stav služieb,
- princíp kompetencie účastníkov, ktorý kladie dôraz na profesionalitu a zodpovednosť.

Podstatou komunitného plánovania je teda zapájanie všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú alebo sa ich v budúcnosti týkať môžu, do otvoreného dialógu o podobe sociálnych služieb. Základným pilierom plánovania je zisťovanie potrieb, zdrojov a hľadanie najlepších riešení. Zásadný význam v procese plánovania má preto poznanie záujmu všetkých zúčastnených strán (zadávatateľov, poskytovateľov a prijímateľov sociálnej pomoci) a verejnosti, ich vzájomné prepojenie a spolupráca.

1.4 Komunitný plán sociálnych služieb obce

Komunitný plán sociálnych služieb obce je materiálom strategického významu, ktorého vypracovanie zadáva obci priamo zákon č. 448/2008 z.z. o sociálnych službách v § 80. Východiskom komunitného plánu sú národné priority rozvoja sociálnych služieb, ktoré sú rozpracované v nasledovných strategických dokumentoch:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVaR SR (2021-2030)
- Programové vyhlásenie vlády 2021 – 2030
- Revidovaný národný akčný plán
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb Banskobystrického samosprávneho kraja

V komunitnom pláne sociálnych služieb obce sú predovšetkým spracované a zohľadnené miestne špecifiká a potreby fyzických osôb – občanov obce, ktorí sú potenciálnymi prijímateľmi pomoci a podpory v sociálnej oblasti.

Súčasťou komunitného plánu sociálnych služieb obce je v súlade so zákonom o sociálnych službách:

- analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- analýza požiadaviek prijímateľov sociálnej služby,
- analýza sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb obce spracovaný na konkrétne podmienky obce by mal plniť najmä tieto spoločensky významné ciele:

- zriadenie resp. zabezpečenie takých druhov sociálnych služieb, ktoré umožnia odkázaným obyvateľom obce zotrvať vo svojom prirodzenom prostredí (domácnosti),
- posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce,
- predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- ich opätovné začlenenie do života komunity.

Komunitný plán je spracovaný na obdobie 5-tich rokov a je možné ho revidovať a dopĺňať v oblasti strategických cieľov podľa potrieb obyvateľov obce, možností samosprávy a významných zmien v zákonoch súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb.

1.5 Druhy a formy sociálnych služieb

Zákon o sociálnych službách vymedzuje (§12) tieto druhy sociálnych služieb:

1. SOCIÁLNE SLUŽBY KRÍZOVEJ INTERVENCIE

- 1.1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- 1.2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
  - 1.2.1. nízkoprahové denné centrum,
  - 1.2.2. integračné centrum,
  - 1.2.3. komunitné centrum,
  - 1.2.4. nocľaháreň,
  - 1.2.5. útulok,
  - 1.2.6. domov na polceste,
  - 1.2.7. zariadenie núdzového bývania,
- 1.3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

2. SOCIÁLNE SLUŽBY NA PODPORU RODINY S DEŤMI

- 2.1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- 2.2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- 2.3. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- 2.4. služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
- 2.5. služba včasnej intervencie.

3. SOCIÁLNE SLUŽBY NA RIEŠENIE NEPRIAZNIVEJ SOCIÁLNEJ SITUÁCIE Z DÔVODU ŤAŽKÉHO ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA, NEPRIAZNIVÉHO ZDRAVOTNÉHO STAVU ALEBO Z DÔVODU DOVRŠENIA DÔCHODKOVÉHO VEKU

- 3.1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek,
  - 3.1.1. zariadenie podporovaného bývania,
  - 3.1.2. zariadenie pre seniorov,
  - 3.1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
  - 3.1.4. rehabilitačné stredisko,
  - 3.1.5. domov sociálnych služieb,
  - 3.1.6. špecializované zariadenie,
  - 3.1.7. denný stacionár,
- 3.2. domáca opatrovateľská služba,
- 3.3. prepravná služba,
- 3.4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
- 3.5. tlmočnická služba,
- 3.6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
- 3.7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
- 3.8. požičiavanie pomôcok.

4. SOCIÁLNE SLUŽBY S POUŽITÍM TELEKOMUNIKAČNÝCH TECHNOLOGIÍ

- 4.1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- 4.2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

5. PODPORNÉ SLUŽBY

- 5.1. odľahčovacia služba,
- 5.2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
- 5.3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
- 5.4. podpora samostatného bývania,
- 5.5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
- 5.6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
- 5.7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Zákon o sociálnych službách vymedzuje (§13) tieto **formy sociálnych služieb**:

- Ambulantná forma – poskytuje sa fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby,
- Terénna forma – poskytuje sa fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí,
- Pobytová forma v zariadení – poskytuje sa, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba,
- Iná forma – poskytuje sa najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

2. OBEC VÍGLAŠSKÁ HUTA - KALINKA

2.1 Poloha Obce Víglášská Huta-Kalinka

Obec Víglášská Huta-Kalinka administratívne patrí do Banskobystrického kraja a je začlenená do okresu Detva, odkiaľ je vzdialená 19 km. Výmera katastrálneho územia obce je 1619 ha. Z toho je 538 ha lesov a 1030 ha poľnohospodárskej pôdy. Susedí s obcami Pliešovce, Zvolenská Slatina, Vígláš, Slatinské Lazy, Stará Huta, Klokoč a mestom Zvolen.

Víglášská Huta Kalinka sa nachádza na severných svahoch vulkanického pohoria Javorie. Zo severnej strany je klimaticky chránená horou Korčín so zaujímavými skalnými útvarmi na hrebeni, z ktorých najzaujímavejšia sa nazýva Kráľov stôl. Z južnej strany sa nad obcou týčia zalesnené kopce Rimáň, Kukučkov kopec a Ďurovie vrch. Všetky tri presahujú svojou nadmorskou výškou 900 m. Dominujúcim vrchom okolia je Lysec (960 m n. m.), ktorý je vyhasnutou andezitovou sopkou. Pod Lyscom sa nachádzajú ložiská síry a mangánu. Vďaka týmto surovinám sa obec stala známou na celom svete. Prieskum územia sa začal v roku 1810. Ťažba sa začala v roku 1923, ale o 10 rokov bola zastavená. O 10 rokov neskôr bolo objavené ložisko čirej síry a následne v roku 1848, sa začala ťažba znova. Celková dĺžka štôlní dosiahla až 1 560 m. O objav a zmapovanie ložiska sa najviac zaslúžil banskobystrický mineralóg prof. Zipser, Ing. Ádler a František Hauer, podľa ktorého bol pomenovaný aj nájdený nový minerál hauerit (sírnik manganičitý) MnS_2 .

Nadmorská výška Víglášskej Huty je 579 m n. m., Kalinky 548 m n. m.. Členitý, prevažne odlesnený chotár tvoria andezity a ich pyroklastiká.

Územie obce V. H. Kalinka sa hodnotí ako oblasť zvlášť bohatá na pramene, na jej území sa ich nachodí 65. Z nich najvyššie položený prameň je na Vachalikovej v nadmorskej výške 900 m, najväčšiu výdatnosť má Lohynské žriedlo 3,5 l/sec. Z minerálnych prameňov je známy "VERA" prameň vytekajúci v osade Lohyňa.

2.2 História Obce Víglášská Huta Kalinka

Praveké osídlenie územia je doložené nálezmi keramického materiálu a sekerky v Zaježovej a urnového pohrebiska v masíve Kráľovho vrchu. Nálezy sa viažu k Halštatskej kultúre. V stredoveku bolo územie obce súčasťou Zvolenského lesa a do roku 1424 bolo kráľovským majetkom. V tomto roku daroval kráľ Žigmund Vígľašský zámok a prislúchajúce územie (vrátane územia dnešnej obce Vígľašská Huta-Kalinka), svojej manželke Barbore Cillskej. Neskôr sa majitelia tohto územia často striedali.

Obec vznikla v 1. polovici 18. storočia na Vígľašskom panstve z niekoľkých osád okolo sklárne, ktorá existovala do polovice 19. storočia. Osídlenie tu však existovalo už v skoršom období. Historicky i ústnym podaním sú doložené časté poľovačky kráľa Mateja v druhej polovici 15. storočia. Z tohto obdobia sa zachovali aj miestopisné názvy Kráľova studnička v Ľubici, Matiašove breziny a bralo Kráľov stôl v masíve hory Korčín. Názov obce sa postupne menil z Vigles Huta (1773), Vígľašská Huta (1920); maďarsky Végleshuta. Názov obce má dve verzie. Podľa jednej je pomenovaná podľa prvého obyvateľa Kalinku, pôvodom z Poľska. Podľa druhej je pomenovaná podľa kra Kalina obecná, ktorý sa hojne vyskytuje na severovýchodných svahoch Korčína. Vígľašská Huta, ako aj osady Horná a Dolná Huta, dostali pomenovanie podľa sklárskych hút, z ktorých prvá vznikla už v roku 1654 pod názvom „Viglo Guta“ a patrila Vígľašskému panstvu. Jedna huta stála pod strediskom Mačkáš. Druhá stála v Hornej Hute na mieste dnešných domov Michalcových - Ľudovcov. V Dolnej Hute sa miesto, kde huta stála, už nezachovalo. V hutách sa vyrábali okenné tabule, fľaše, džbány a poháre.

V blízkosti hút vznikli koncom 18. storočia štyri obce - Vígľašská Huta, Kalinka, Klokoč a Stožok. Pečate prvých troch obcí mali jednu predlohu, líšili sa iba výtvarným motívom a názvami obcí.

V katastrálnom území obce sa zachovali obranné priekopy (šiance), ktoré vybudovali kurucké vojská. Podľa historických prameňov v priestore Podkoreň - Brusno prebiehali urputné boje. Najzachovanejšia časť okopov je na osade Podkoreň a medzi Malým a Veľkým Vtáčnikom. Po kuruckých a labanských vojskách sa zachovali aj miestne názvy (Šiance, Rimáň, Kurucká hora). Za čias protitureckých bojov bol vyrúbaný les na vrchu nazývanom Vachaliková a bola tu zriadená strážna služba so signalizáciou ohňom, ktorý bolo vidieť z Poľany i zo Sitna. V polovici 19. storočia tiahli krajom ruské vojská, ktoré šli potlačiť maďarské protihabsburské povstanie. Obyvateľom obce predávali zbrane a pušný prach, v dôsledku čoho sa rozšírilo pytliactvo.

V roku 1828 mala obec 87 domov a 651 obyvateľov, ktorí sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom. V roku 1926 sa obec spojila Kalinkou, ktorá vznikla z osád v 18. storočí. V roku 1828 mala Kalinka 30 domov a 230 obyvateľov, ktorí sa zaoberali poľnohospodárstvom a chovom dobytky. V 18. storočí tu pracovala esterházyovská, potom erárna baňa na síru, v ktorej po roku 1890 prevádzku zastavili.

3. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

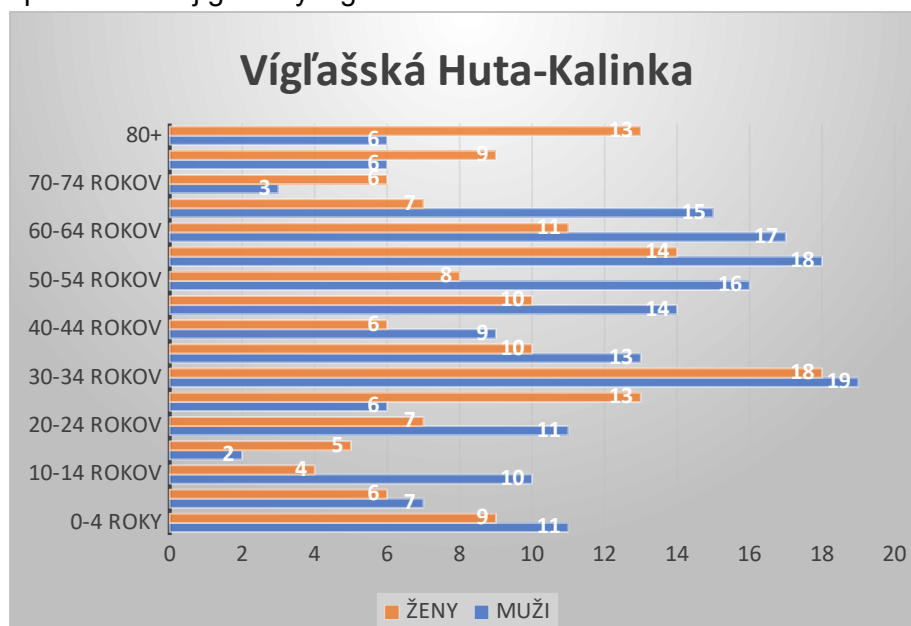
3.1 Obyvatelia obce

Obec Víglašská Huta Kalinka k 31.12.2022 evidovala 331 obyvateľov. Z toho 155 žien a 176 mužov. V tabuľke č.1 sú zaznamenané počty obyvateľov za posledných 5 rokov vždy k 31.decembru príslušného roku.

Tabuľka č. 1 počet obyvateľov obce za sledované obdobie

rok:	2018	2019	2020	2021	2022
počet obyvateľov:	320	313	318	325	331

údaje z tabuľky č. 1 – počet obyvateľov obce za sledované obdobie sú pre lepšiu názornosť spracované aj graficky v grafe č. 1.

Graf č. 1

Z tabuľky č. 1 a grafu č. 1 je zrejماً klesajúca demografia obce. Obec Víglašská Huta Kalinka rovnako ako okolité obce trpí odlivom obyvateľstva v produktívnom veku, ktorí väčšinou odchádzajú za prácou buď mimo regiónu alebo do zahraničia.

Z hľadiska demografických údajov je zaujímavý aj údaj o vekovej skladbe obyvateľov s prihliadnutím na produktívny vek. Údaje v tabuľke č. 2 sú k 31.12.2022.

Tabuľka č. 2 - veková skladba obyvateľov podľa produktivity

predproduktívny vek: 0 – 14 rokov	produktívny vek: 15 – 61 rokov	poproduktívny vek: 62 a viac rokov
41 obyvateľov	209 obyvateľov	81 obyvateľov

Positívny vývoj dosahuje demografia obce vtedy, keď je podiel produktívneho obyvateľstva vyšší ako podiel predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva. Z uvedených údajov vyplýva, že občania v produktívnom veku majú najvýraznejšie zastúpenie v štruktúre obyvateľov obce.

Obyvatelia poproduktívneho veku predstavujú skupinu občanov pre ktorých obce zriaďujú rôzne sociálne služby. Z tohto dôvodu je zaujímavý údaj o tom, ako narastajú alebo klesajú počty obyvateľov v poproduktívnom veku. Tieto údaje sú doložené v tabuľke č. 3

Tabuľka č. 3 obyvatelia obce v poproduktívnom veku za sledované obdobie

rok:	2018	2019	2020	2021	2022
počet obyvateľov:	78	82	83	77	81

Počet občanov v poproduktívnom veku sa postupne zvyšuje významnejšie ako pribúda občanov v predproduktívnom veku. Tento trend bude meniť demografiu obce na negatívnu a obec sa bude musieť popasovať s otázkou, čo so seniormi, ktorí budú odkázaní na sociálne služby, ktoré dnes ešte v obci nie sú občanmi požadované.

3.2 Ekonomická štruktúra obce

Ekonomickú štruktúru obce tvoria podnikateľské subjekty – fyzické a právnické osoby, ktoré buď v obci pôsobia, alebo ako FO majú v obci trvalé bydlisko a svoju podnikateľskú činnosť vykonávajú na inom mieste. Pre obec sú podnikateľské subjekty okrem poskytovania pracovných príležitostí občanom obce aj prispievateľmi do rozpočtu obce prostredníctvom miestnych daní a poplatkov.

V obci Víglašská Huta-Kalinka je zastúpenie firiem veľmi slabé, v obci pôsobia tieto firmy a spoločenstvá:

Podnikateľské subjekty pôsobiace v obchode a maloobchode:

Môj obchod – potraviny,
Vinisoft s.r.o. – počítačové služby

Podnikateľské subjekty pôsobiace v poľnohospodárstve a lesníctve:

Eko Družstvo Kalinka – poľnohospodárska činnosť,
Urbárska spoločnosť Malý Lysec, pozemkové spoločenstvo,
Urbárska spoločnosť Jedlina-Banisko, pozemkové spoločenstvo,
JUDR. Martin Orviský PhD. - advokát
Kraftec s.r.o. - Výroba surového železa a ocele a ferozliatin.

Toto je aktuálny stav v počte podnikateľských subjektov pôsobiacich v obci, ktorý sa mení podľa stavu podnikateľského prostredia a miery podpory podnikateľov zo strany štátnej a verejnej správy.

3.3 Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra významným spôsobom ovplyvňuje kvalitu života obyvateľov obce, ich motiváciu a rozhodovanie o otázke či zostať žiť v obci alebo sa presťahovať bližšie za prácou a možnosťami pre potomkov a tiež ovplyvňuje možnosť občanov v poproduktívnom veku

zotrvať vo svojom prirodzenom prostredí v prípade zhoršenia zdravotného stavu seniorov a zvýšenia miery podpory a pomoci pri sebaobslužných činnostiach, vybavovaní na úradoch a pri starostlivosti o svoju domácnosť.

3.4 Bývanie

Obec Vígľašská Huta-Kalinka je obcou s typicky dedinským rázom a osídlením. V obci je postavených 319 budov so súpisným číslom. Z tohto počtu je 232 rodinných domov. Ostatné neobývané domy sú buď predávané záujemcom alebo ich potomkovia pôvodných obyvateľov Vígľašskej Huty - Kalinky rekonštruujú a menia na víkendové obydlia a sú obývané v časoch prázdnin a počas víkendov. V obci nie je postavený bytový dom ani nájomné byty pre sociálne slabších občanov.

3.5 Sociálne služby

Sociálne služby poskytuje obec Vígľašská Huta-Kalinka podľa aktuálnych potrieb s ktorými sa občania obce obracajú na pracovníkov obecného úradu:

- obec Vígľašská Huta-Kalinka povinne zo zákona vykonáva posudkovú činnosť na účely poskytovania sociálnej služby. Táto činnosť pozostáva z lekárskej a zo sociálnej posudkovej činnosti. Cieľom posudkovej činnosti je zistiť odkázanosť fyzickej osoby na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a odkázanosť na poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti.
- lekársku posudkovú činnosť vykonáva lekár na základe zmluvy s obcou. V rámci nej lekár hodnotí a posudzuje zdravotný stav a zmeny zdravotného stavu fyzickej osoby, ktorá podala obci žiadosť o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu. Posudzujúci lekár pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje so sociálnym pracovníkom obce.
- Sociálnu posudkovú činnosť vykonáva zamestnanec obce (alebo iná osoba na základe zmluvnej spolupráce s obcou). V rámci nej sa posudzujú individuálne predpoklady fyzickej osoby, jej rodinné prostredie a prostredie, ktoré ovplyvňuje začlenenie fyzickej osoby do spoločnosti. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je sociálny posudok, ktorý obsahuje znevýhodnenia fyzickej osoby v oblasti úkonov sebaobsluhy, úkonov starostlivosti o domácnosť a základných sociálnych aktivít.
- poskytuje súčinnosť a pomoc pri umiestňovaní seniorov v zariadeniach pre seniorov v blízkom okolí, prípadne ich preklad do vybraného zariadenia sociálnych služieb,
- Jedným z hlavných zámerov v sociálnej oblasti je poskytovať v obci také sociálne služby, ktoré udržia v obci občanov. Po občanoch v produktívnom veku, ktorí odchádzajú za prácou z obce odchádzajú seniori, ktorí nie sú schopní zotrvať vo svojich domovoch bez pomoci a podpory. Títo odchádzajú do zariadení pre seniorov buď do Zvolena, Detvy alebo zariadení sociálnych služieb v blízkosti bydliska rodinných príslušníkov.

3.6 Neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

V obci Vígľašská Huta-Kalinka v čase spracovania tohto Komunitného plánu nepôsobí žiaden neverejný poskytovateľ sociálnych služieb, ktorý by bol zapísaný v registri poskytovateľov sociálnych služieb. Obyvatelia Vígľašskej Huty-Kalinky však v prípade potreby môžu využiť pomoc viacerých neverejných (ako aj verejných) poskytovateľov, ktorí poskytujú sociálne služby rôznou formou (terénnou, ambulatnou, príp. inou) či už na území celého Banskobystrického kraja alebo v regióne okresu Detva, príp. iného okresu v rámci Slovenska.

3.7 Aktivity obce Vígľašská Huta-Kalinka a iných subjektov na úseku sociálnej starostlivosti (mimo pôsobnosti zákona o sociálnych službách)

Okrem vyššie uvedených služieb, zabezpečovaných na základe zákona o sociálnych službách, zabezpečuje obec Vígľašská Huta-Kalinka pre svojich obyvateľov na úseku sociálnych vecí a v záujme podpory komunitného rozvoja aj iné služby, podporu, pomoc a aktivity (na základe iných zákonov alebo všeobecne záväzných nariadení obce):

príspevok pri narodení dieťaťa:

- obec poskytuje príspevok a dar vo výške do 20€/dieťa formou nákupnej alebo darčekovej poukážky a formou vecného daru do 20€/dieta,
- deň matiek,
- deň úcty k starším,
- oslavy jubilantov,
- deň detí,
- deň obce Vígľašská Huta-Kalinka,
- vystúpenie ochotníckeho divadla,
- menšie obecné služby: služba poskytovaná v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorej je udržiavať u miestnych dlhodobo nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky; v obci túto službu mesačne využívajú priemerne cca 4 dlhodobo nezamestnané osoby,
- iné opatrenia aktívnej politiky trhu práce (napr. podľa § 50 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti): služby poskytované v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, cieľom ktorých je udržiavať, resp. rozvíjať u nezamestnaných obyvateľov pracovné návyky.

Obec spolupracuje najmä so zariadeniami v zriaďovateľskej pôsobnosti BBSK, ktoré poskytujú kvalitné sociálne služby preverené časom a navyše nepredstavujú pre obec finančnú záťaž na poskytnutie finančného príspevku za poskytovanie sociálnej služby občanovi, ktorý zvyčajne vyžadujú zariadenia sociálnych služieb zriadené neziskovou organizáciou.

S pribúdajúcimi seniormi bude obec riešiť intenzívnejšie ako doteraz aj otázky poskytovania základnej siete sociálnych služieb, ktoré by udržali seniorov a zdravotne ťažko postihnutých občanov čo možno najdlhšie vo svojich domovoch. Pre Obec Vígľašská Huta-Kalinka je najzaujímavejšou sociálnou službou opatrovateľská služba, najmä v prípade, že bude vyhlásený podporný program, ktorý dokáže reálne pomôcť pri financovaní tejto sociálnej služby najmä malým obciam, ktoré majú obmedzený rozpočet. Z tohto dôvodu bude obec aj naďalej spolupracovať s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Detve, prostredníctvom ktorého zabezpečujeme aktuálne pracovné aktivity pre časť našich nezamestnaných občanov.

3.8 Zdravotníctvo

Zdravotnícka starostlivosť pre občanov Vígľašskej Huty - Kalinky nie je zabezpečovaná priamo v obci. K všeobecným lekárom a zubárom obyvateľia dochádzajú podľa vlastného rozhodnutia do obcí Vígľaš a Zvolenská Slatina alebo do mesta Zvolen. K pediatriovi chodia občania obce

so svojimi deťmi najmä do Zvolenskej Slatiny a k iným odborným lekárom chodia zvyčajne do Vígľaša, Zvolena alebo Banskej Bystrice, kde je najväčší výber odborných lekárov všetkých medicínskych odborov. Do lekárne zvyčajne obyvateľia chodia pri návšteve lekárov v spomínaných obciach a mestách alebo do lekárni vo Zvolene, Zvolenskej Slatine alebo Detve.

3.9 Školstvo

Obec má vlastnú materskú školu a na území obce nie je zriadená základná škola.

Materská škola je jednotriedna s kapacitou detí 22. Jej zriaďovateľom je Obec Vígľašská Huta-Kalinka. Prevádzka materskej školy je zabezpečená od 6:45 do 17,00 hod v pracovných dňoch. Materskú školu navštevujú nielen deti z Vígľašskej Huty-Kalinky, ale aj zo susedných obcí.

Na dvore sú zabudované preliezky, kolotoč, nové pieskovisko a šmýkačka. V blízkosti MŠ sa nachádza multifunkčné ihrisko, ktoré deti využívajú na aktívny pohyb. Pre deti bola zakúpená aj trampolína. Dvor je priestraný a deti tu majú možnosti aktívneho pohybu. Trieda je slnečná, dostatočne priestraná s množstvom hračiek a kníh a s možnosťou využívania digitálnej a počítačovej techniky.

Súčasťou MŠ je aj školská stravovňa, kde sa okrem detí stravujú aj zamestnanci a cudzí stravníci. MŠ bola zaradená do školského mliečného a ovocného programu. Výchovno-vzdelávaciu činnosť vykonávajú riaditeľka MŠ spolu s učiteľkou a asistentkou, ktorá je cez program POP3. Pracujú podľa Školského vzdelávacieho programu, ktorý bol rozšírený o environmentálnu výchovu, zdravý životný štýl a prvky Montessory pedagogiky.

Deti v školskom veku nemajú možnosť navštevovať základnú školu v obci a dochádzajú za vzdelávaním najčastejšie do susediacich obcí – Slatinských Lazov, Vígľaša a Zvolenskej Slatiny, prípadne podľa výberu rodičov.

3.10 Kultúra a šport

Občania obce majú na kultúrne vyžitie k dispozícii priestory kultúrneho domu, kde sa usporadúvajú kultúrne vystúpenia, divadelné prestavenia amatérskych aj profesionálnych súborov, vystúpenia hudobných skupín, zábavy a plesy a všetky obecné aktivity, ktoré z dôvodu nepriaznivého počasia nie je možné realizovať vo vonkajších priestranstvách v obci. Obec každoročne organizuje tieto aktivity spojené s kultúrnym programom pre občanov obce a návštevníkov:

- deň matiek,
- deň úcty k starším,
- oslavy jubilatov,
- deň detí,
- deň obce Vígľašská Huta-Kalinka,
- vystúpenie ochotníckeho divadla,

Do kultúrneho dedičstva obce môžeme zaradiť:

Stavby:

- Rímsko katolícky kostol sv. Martina, ktorý bol postavený bol v roku 1802, prestavaný v rokoch 1860 a 1940 – pre túto sakrálnu stavbu je typický klasicistický sloh.
- Zvonica drevená, ev. a. v., postavená bola v 19. storočí.

Tradície:

- **Ľudové kroje**, ktoré tvoria variant stredoslovenského typu ľudového odevu (tzv. detviasky typ)
- **Kultúrny a spoločenský život obce**, ktorý má bohatú a dlhoročnú tradíciu. Pôsobili tu chýrne ľudové hudby s primášmi Štefanom Michnom, Jánom Harazínom a Samuelom Berkym

Na šport a relax pre občanov obce slúži ihrisko vybudované pri materskej škole, turistika v krásnej prírode a cykloturistika.

4. Cieľové skupiny komunitného plánu

Cieľová skupina je skupinou osôb, ktoré majú aj napriek svojim individuálnym osobitostiam spoločné znaky, ktoré súvisia s cieľmi sociálnej práce (dôchodkový vek, nezamestnanosť, rodina s jedným rodičom, zdravotné postihnutie,...). Určenie cieľových skupín komunitného plánu je kľúčová úloha, ktorej správne splnenie môže významným spôsobom ovplyvniť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.

4.1 Seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím

Seniori a fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sú skupinou, ktorá sa významnou mierou podieľa na využívaní širokého spektra sociálnych služieb či už vo svojom prirodzenom prostredí, alebo v pobytových sociálnych službách. V obci Vígľašská Huta-Kalinka žilo k 31.12.2022 78 seniorov z toho 38 žien a 40 mužov. Snahou obce je udržať seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v ich prirodzenom prostredí čo možno najdlhšie, v optimálnom prípade po celý život. Na to sú však potrebné sociálne služby, ktoré sú variabilné a schopné prispôbiť sa každej životnej situácii, v ktorej sa odkázaní občania nachádzajú. Na iné sociálne služby, ktoré sú v originálnej pôsobnosti obcí už taká malá obec ako je Vígľašská Huta-Kalinka nemá finančné prostriedky a naďalej bude využívať už existujúce sociálne služby – najmä u verejných poskytovateľov. Obyvatelia Vígľašskej Huty-Kalinka však v prípade potreby môžu využiť pomoc viacerých neverejných (ako aj verejných) poskytovateľov, ktorí poskytujú sociálne služby rôznou formou (terénnou, ambulatnou, príp. inou) či už na území celého Banskobystrického kraja alebo v regióne okresu Detva, príp. iného okresu v rámci Slovenska.

4.2 Nezamestnaní

Nezamestnané osoby tvoria široké spektrum fyzických osôb v produktívnom veku. Ohrozenými skupinami nezamestnaných sú:

- občania nad 50 rokov, ktorých väčšina zamestnávateľov najmä súkromníkov odmieta z rôznych dôvodov (vek by mohol byť vnímaný diskriminačne, preto sa ako dôvod väčšinou neuvádza),
- absolventi škôl, ktorí nemajú žiadnu prax a zamestnávateľ nemá záujem alebo kapacity investovať čas do dôkladného zaučenia,
- matky s malými deťmi – predstavujú riziko absencií z dôvodu starostlivosti o malé deti,
- občania dlhodobo nezamestnaní, ktorí už strácajú pracovné návyky a niekedy aj motiváciu niečo vo svojom živote meniť,
- občania s nízkym vzdelaním, ktorí sú na trhu práce ťažko umiestniteľní pre nízku kvalifikáciu.

Obec má záujem o umiestnenie svojich občanov na trh práce. V rámci spolupráce s ÚPSVaR SR sú najviac využívané aktivačné práce a menšie obecné služby, tak ako sú uvedené

v zákone č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti v platnom znení. Aktuálne sú do aktivačných prác zapojení 4 občania.

4.3 Rodiny s deťmi a mládežou

Rodiny s deťmi a mládežou patria medzi ohrozené skupiny, najmä ak

- je jeden z rodičov na materskej dovolenke alebo je poberateľom rodičovského príspevku
- je rodina neúplná
- je rodina viacdetná
- sú rodičia nezamestnaní
- sú matky alebo deti obeťami domáceho násillia

Takéto rodiny majú významne obmedzené možnosti zabezpečovať svoje základné potreby a sú ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením a sociálno-patologickými javmi (domáce násillie, rozvodovosť, násillie voči zvereným osobám, záškoláctvo,..) a nezriedka tieto rodiny zlyhávajú v ochrane a starostlivosti o svojich členov. V obci aktuálne nie sú známe rodiny, ktoré by vykazovali známky sociálno-patologických javov, vyžadujúcich si pozornosť a intervenciu zo strany úradov. Aktuálne obecný úrad nevykonáva pre žiadneho obyvateľa obce funkciu osobitného príjemcu prídavkov na dieťa, ani dávky a príspevkov pomoci v hmotnej núdzi.

4.4 Ohrozené skupiny – osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením

Za osoby v nepriaznivej sociálnej situácii sú považované deti odchádzajúce z pestúnskej, náhradnej alebo ústavnej starostlivosti, osoby po výkone trestu odňatia slobody, osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, žijúce bez podpory blízkej osoby, bezdomovci, drogová a inak závislé osoby, ktoré nemajú podporu svojej prirodzenej siete (rodiny) a marginalizovaná rómska komunita.

V obci žijú občania marginalizovanej rómskej komunity, ich percentuálny podiel na celkovom počte obyvateľov k 31.12.2022 bol 0,6 %. Rómska komunita v obci je adaptovaná a nevykazuje známky sociálno-patologického správania, ktoré by vyžadovalo intervenciu zo strany obecného úradu resp. úradu práce sociálnych vecí a rodiny.

5. Analýza potrieb obyvateľov obce

Pri analýze potrieb obyvateľov obce v sociálnej oblasti sme vychádzali s požiadaviek s ktorými sa občania obracali na pracovníkov obecného úradu. Obec má pomerne širokú škálu kompetencií pri zabezpečovaní sociálnych služieb a za rok 2022 pracovníci obce poskytli poradenstvo, pomoc alebo súčinnosť svojim občanom v sociálnej oblasti v nasledovnom rozsahu:

Tabuľka č. 4 potreby občanov, s ktorými sa obrátili na pracovníkov obecného úradu

Požadovaná pomoc, služba alebo súčinnosť, ktorá súvisí s poskytovaním sociálnych služieb obcou:	počet občanov
zabezpečenie posudkovej činnosti pri podávaní žiadosti na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov:	2
zabezpečenie posudkovej činnosti pri podávaní žiadosti na poskytnutie opatrovateľskej služby:	0
zabezpečenie posudkovej činnosti pri podávaní žiadosti na poskytnutie sociálnej služby v dennom stacionári:	0
pomoc pri umiestnení občana do zariadenia pre seniorov	0
zabezpečenie opatrovateľskej služby	0
zabezpečenie rozvozu stravy	0
zabezpečenie osobitného príjemcu na príjem rodinných prídavkov na dieťa:	0
zabezpečenie osobitného príjemcu na príjem príspevku a dávok pomoci v hmotnej núdzi:	0

pomoc pri zabezpečení kompenzačných pomôcok pre zdravotne ťažko postihnutého občana:	0
Poskytnutie jednorázového príspevku:	0
súčinnosť pri umiestnení občana v krízovom centre:	0
súčinnosť s UPSVaR SR pri zabezpečení pracovných aktivít pre občanov zaradených do projektu UPSVaR SR pri aktivačných prácach:	4
súčinnosť s UPSVaR SR pri zabezpečení pracovných aktivít pre občanov zaradených do projektu UPSVaR SR podľa § 52 ods. 10 zákona č. 5/2004 Z.z. – menšie obecné služby:	0
súčinnosť s UPSVaR SR pri zabezpečení pracovných aktivít pre občanov zaradených do projektu UPSVaR SR podľa § 51 zákona č. 5/2004 Z.z. – absolventská prax:	0

Z tabuľky č. 4 je vidieť, že požiadavky, ktoré pracovníci obecného úradu pre občanov vybavovali sa týkali najmä nezamestnaných občanov. Požiadavky seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím bude obec riešiť operatívne podľa aktuálne požadovanej podpory pre občana. Obec bude zameriavať na riešenie problémov pri poskytovaní sociálnych služieb pre seniorov a fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím a podporné činnosti v prospech nezamestnaných v súčinnosti s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Detve.

5.1 SWOT analýza poskytovania sociálnych služieb

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna pomoc obecného úradu pri vybavovaní umiestnenia seniorov do zariadenia sociálnych služieb, - dobrá dostupnosť poskytovaných sociálnych služieb v blízkom okolí (Zvolen, Detva), - aktívne využívanie programov ÚPSVaR na podporu zamestnanosti, - schopnosť rodín v obci podieľať sa na starostlivosti o svojich zdravotne ťažko postihnutých príbuzných a príbuzných v seniorskom veku, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia opatrovateľskej služby, - absencia terénnej sociálnej služby, - nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie ponuky sociálnych služieb obcou, - nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci, - migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do iných regiónov, alebo do zahraničia,
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získať finančné prostriedky na rozvoj sociálnych služieb zo zdrojov MPSVaR SR a programov nadácií zameraných na pomoc v sociálnej oblasti, - spolupráca s ÚPSVaR pri získavaní pracovníkov v rámci prebiehajúcich programov zameraných na podporu zamestnanosti, 	<ul style="list-style-type: none"> - pozvoľne postupujúci nepriaznivý demografický vývoj v obci, starnutie populácie, - meniace sa legislatívne podmienky poskytovania sociálnych služieb obcou, - meniace sa podmienky poskytovania príspevkov zo strany štátu na zriadené sociálnej služby, - zvyšovanie počtu osôb, ktoré za prácou odchádzajú do iných regiónov alebo do zahraničia, - znižovanie počtu obyvateľov v obci.

6. VÍZIA A CIELE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Vízia je smerovanie ku kvalitne poskytovaným sociálnym službám pre občanov. Ciele sú stanovené v rámci komunitného plánu, na obdobie 5-tich rokov, tieto ciele je možné korigovať, dopĺňať a aktualizovať podľa aktuálnych potrieb občanov tak, aby sa ich plnením zvyšovala kvalita života občanov obce.

6.1 Nezamestnaní občania obce

Vízia: Nezamestnaní občania obce majú možnosť udržiavať a rozširovať svoje pracovné zručnosti pri aktivitách, ktoré pre svojich občanov pripravuje v spolupráci s ÚPSVaR SR obec Vígľašská Huta-Kalinka.

Hlavný cieľ: Občania obce majú možnosť zamestnať sa priamo v obci a využívať dostupné aktívne opatrenia trhu práce na príslušný kalendárny rok.

Cieľ č. 1: Využívanie dostupných aktívnych opatrení na trhu práce v príslušnom roku, ktoré umožňujú prácu v pracovnom pomere na riadny, alebo skrátený pracovný úväzok s čiastočnou refundáciou mzdy a odvodov za zamestnanca.

Aktivity k cieľu č. 1:

- úzka spolupráca s ÚPSVaR SR pri vyhľadávaní vhodných projektov v rámci aktívnych opatrení na trhu práce,
- vytypovanie vhodných nezamestnaných občanov s primeranou kvalifikáciou na vykonávanú činnosť,
- vytvorenie vhodných pracovných miest a spracovanie projektu pre ÚPSVaR SR v súlade s opatrením na trhu práce,
- oslovenie nezamestnaných občanov s ponukou pracovných aktivít priamo v obci,
- vedenie agendy pre úrad práce a monitoring dochádzky a pracovnej disciplíny prijatých zamestnancov.

Zodpovednosť: Obec Vígľašská Huta-Kalinka

Časový plán: 2023 – 2030

Rozpočet: obec Vígľašská Huta-Kalinka, ÚPSVaR SR podľa aktuálne otvorených výziev a projektov.

6.2 Vybudovanie cyklotrasy

Vízia: Zabezpečenie aktívneho športového vyžitia pre všetkých občanov obce

Hlavný cieľ: Bezpečný presun obyvateľstva

Aktivity k cieľu: úzka spolupráca s Ministerstvom financií, ÚPSVaR a BBSK pri vyhľadávaní vhodných projektov na realizáciu

Časový plán: 2023 – 2030

Rozpočet: Obec Vígľašská Huta-Kalinka, dotácie podľa otvorených výziev a projektov

6.3 Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí

Vízia: Zabezpečenie možnosti stravovania a zabezpečene potravinovej pomoci

Hlavný cieľ: Zabezpečiť stravovanie pre staršie a odkázané osoby a poskytnutie pomoci pri stravovaní.

Aktivity k cieľu: Zabezpečenie finančnej podpory na stravovanie s pomocou ÚPSVaR a BBSK

Časový plán: 2023 – 2030

Rozpočet: dotácie podľa výziev

7. Zásady plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

- Komunitný plán sociálnych služieb je pre rozvoj sociálnych služieb v obci zásadným dokumentom, pričom obec si môže dávať iba také ciele v sociálnej oblasti na ktoré vie zabezpečiť viaczdrojové financovanie sociálnych služieb.
- Na skvalitnenie a rozšírenie sociálnych služieb bude obec využívať projektovú činnosť, ktorá vychádza zo strategických cieľov komunitného plánu a ponuky projektov smerovaných smerom k samospráve.
- Za plnenie komunitného plánu sociálnych služieb sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce.
- Vzhľadom k meniacim sa východiskám pre poskytovanie sociálnych služieb z hľadiska potrieb občanov a aktuálnej legislatívy vykoná obec prostredníctvom svojich pracovníkov každý rok v mesiaci december zisťovanie potrieb občanov dotazníkom.
- Výsledky zisťovania potrieb budú po zozbieraní dotazníkov vyhodnotené a novo zistené potreby v sociálnej oblasti budú podľa možností obce zapracované do komunitného plánu sociálnych služieb.

8. MONITOROVANIE, HODNOTENIE A AKTUALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- Monitorovanie komunitného plánu bude realizované počas plnenia cieľov komunitného plánu priebežne do splnenia realizovaného cieľa.
- Hodnotenie komunitného plánu bude realizované na konci kalendárneho roku, kedy sa vyhodnotia realizované aktivity aj plnenie komunitného plánu.
- Komunitný plán bude aktualizovaný na základe potrieb občanov.

9. ZDROJE POUŽITÉ PRI SPRACOVANÍ KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Legislatívne zdroje:

- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov Zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Programové zdroje:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb, Bratislava 2009
- Národný program rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života, MPSVR SR, Bratislava 2000

Odborné zdroje:

- Holúbková, S. – Krupa, S.: Sociálne služby pre občanov – manuál pre obecné a mestské úrady. Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Bratislava 2001
- Woleková, H. – Mežianová, M.: Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava 2004

Internetové zdroje:

- www.vhkalinka.eu